

ВИКОРИСТАННЯ ФОТО ТА ВІДЕО У ВИСВІТЛЕННІ НОВИН: УСПІШНІ КЕЙСИ

У тезах аналізуються успішні кейси використання фото- та відеоконтенту у висвітленні новин, які продемонстрували ефективність візуальних засобів у сучасній журналістиці. Розглядаються приклади як з українського, так і з міжнародного медіапростору, де зображення й відео допомогли глибше розкрити суть події, викликати емоційний відгук у глядачів та посилити довіру до інформації. Особливу увагу приділено ролі візуального супроводу у швидкому поширенні новин у соціальних мережах, підвищенні рівня залученості аудиторії та формуванні суспільного резонансу. Також підкреслюється важливість дотримання етичних принципів під час створення та публікації візуального контенту. Тези можуть бути корисними для журналістів, редакторів, медіаменеджерів і всіх, хто працює над покращенням якості та впливовості новинних матеріалів.

Ключові слова: візуальний контент, журналістика, фото, відео, новини, медіа, соціальні мережі, емоційний вплив, етика, інформаційне висвітлення.

У сучасних умовах війни та гібридних інформаційних загроз роль медіа у висвітленні подій набуває надзвичайної ваги. Особливої актуальності набувають візуальні форми подання інформації – фотографії та відео – як потужні інструменти впливу на громадську думку, емоційне сприйняття та формування історичної пам'яті. У тезах розглянуто, як українські медіа використовували візуальні засоби для відображення трагічних подій війни, підкреслення героїзму та страждань, документування воєнних злочинів і мобілізації громадської підтримки. Від особистісних історій до масштабних репортажів із гарячих точок – візуальні матеріали стають не просто доповненням до тексту, а самостійними носіями глибокого змісту. Також аналізуються тенденції використання інтерактивних платформ, роль соціальних мереж у розповсюдженні контенту та виклики, що виникають перед журналістами в умовах цифрової епохи.

В останні роки українські медіа значно зосередилися на подіях, пов'язаних із війною. Новини про бойові дії, загиблих і поранених військових, обстріли та інші військові події часто стають основними темами в українських ЗМІ. Було проаналізовано, що найбільшу увагу медіа приділяють таким аспектам військового конфлікту [1]:

1. Медіа активно висвітлюють політичні питання конфлікту, включаючи дипломатичні переговори, реакцію міжнародної спільноти, заяви політичних лідерів та аналізи політичної ситуації.
2. Звіти про бойові дії, втрати, успіхи та невдачі займають значну частину висвітлення війни. Це охоплює інформацію про військові операції, стратегії та тактики.
3. Медіа акцентують увагу на гуманітарних аспектах конфлікту, таких як людські страждання, біженці, гуманітарна допомога до порушення прав людини.
4. Репортажі про економічні наслідки війни, включаючи збитки в економіці, економічні санкції та зруйнування інфраструктури.
5. Значну увагу приділяють інформаційній війні, пропаганді та дезінформації, аналізуючи медійні повідомлення та вплив державних і недержавних акторів на медіа.

Це формує сприйняття громадської ситуації, оскільки медійне відображення конфлікту впливає на уявлення суспільства про його характер, причини та наслідки. Від того, як ці аспекти висвітлюються в медіа, залежить підтримка або критика з боку громадськості, а також формування громадської думки та реакцій.

Однією з цікавих рис українських медіа є різноманітність підходів до висвітлення війни. Від незалежних інформаційних агентств до державних телеканалів — кожне медійне джерело має свою унікальну перспективу на події на сході країни. Підходи до висвітлення війни можуть суттєво відрізнятися залежно від типу медіа, географічного розташування, політичних уподобань та цільової аудиторії.

Українські медіа часто використовують фотографії та відео для ілюстрації жахів війни, героїзації бійців та підкреслення потреби в гуманітарній допомозі. Через емоційно насичені зображення вдається не лише передати атмосферу подій, а й створити емпатію в глядачів, стимулюючи суспільну підтримку та участь у волонтерських ініціативах. Інфографіка та картографія широко застосовуються для візуалізації важливої інформації про військові дії, такі як зміни лінії фронту, кількість жертв, масштаби руйнувань або обсяги міжнародної допомоги. Завдяки поєднанню фактів та візуального ряду така подача стає доступнішою для широкої аудиторії, включаючи людей без спеціалізованих знань.

Ці візуальні матеріали допомагають аудиторії краще усвідомити та сприймати події війни, адже візуалізація часто має сильніший емоційний вплив, ніж текст. Крім того, медіа експериментують з

мультимедійними форматами: анімацією, 3D-реконструкціями подій, VR-екскурсіями у зруйновані міста – усе це сприяє глибшому залученню глядача.

Інтерактивність та залучення аудиторії стають дедалі важливішими аспектами висвітлення війни в українських медіа. Користувачі можуть ділитися контентом, надсилати власні фото й відео з місця подій, брати участь у дискусіях і опитуваннях. Соціальні мережі та коментарі на сайтах дозволяють оперативно реагувати на потреби аудиторії, уточнювати факти або спростовувати фейки.

Психологічний аспект також є важливим у відображенні війни в українських медіа. Інформація про військовий конфлікт може викликати різноманітні емоційні реакції у глядачів, що впливає на їхнє сприйняття і поведінку.

Крім того, соціальні медіа слугують платформою для поширення дезінформації та пропаганди з обох сторін війни. Користувачі можуть натрапити на різні точки зору, тому важливо критично оцінювати інформацію і перевіряти її джерела. Це ще раз підкреслює активну фазу гібридної війни Росії проти України [2]. Війна стала не лише подією, а й справжнім контентом, який швидко розповсюджується на різних платформах. Наприклад, одне з відео, яке вразило глядачів: українець із сигаретою в зубах обережно переміщує міну в лісі, подалі від дороги. Цей епізод став вірусним, набравши понад 10 мільйонів переглядів під одним твітом. Варто зазначити, що це відео доступне не лише на Твіттері, а й на YouTube, TikTok і різних новинних порталах [3]. Форми соціальних медіа, які звикли до звичайного контенту, тепер отримали несподівану насиченість у контексті повномасштабної війни. Платформа Instagram виконує різні функції як соціальне медіа в контексті війни, переважно через зображення та відео. Проте після початку повномасштабного вторгнення соціальні мережі Meta (Facebook, Instagram, WhatsApp) почали обмежувати можливості українських користувачів та приховувати їхні публікації про воєнні злочини Росії. У Meta зазначають, що не існує прямої заборони на поширення інформації, відео чи фотографій, що стосуються злочинів, зокрема воєнних. Однак є певне табу на контент, який може викликати дискомфорт у користувачів, як пояснив Максим Саваневський, керуючий партнер комунікаційної агенції PlusOne, під час виступу на «Українському Радіо» [5].

Отже, аналізуючи особливості візуалізації в соціальних мережах Facebook та Instagram, можна відзначити, що інформація про війну подається досить об'єктивно. Наприклад, в Instagram фотографії крові та вбивств можуть позначатися як «потенційно неприйнятний контент» або мати «замальоване зображення». Водночас ці соціальні мережі використовуються ЗМІ як платформи для швидкого поширення інформації про війну. Після початку повномасштабного вторгнення в соціальних мережах з'явилося багато нових неофіційних ЗМІ, які активно використовують візуалізацію війни у вигляді фотографій, відео та інфографіки. Важливо зазначити, що електронні ЗМІ активно співпрацювали з міжнародними медіа та організаціями. Завдяки цьому українські журналісти змогли донести правду про війну до світової аудиторії, залучити міжнародну підтримку та протидіяти російській пропаганді.

Одним із важливих, але недостатньо висвітлених аспектів є еволюція жанрових форм у використанні фото- та відеоконтенту під час війни. Зокрема, дедалі більшої популярності набувають такі формати, як відеоісторії у форматі short-docs (короткі документальні фільми), сторітелінг у форматі Instagram Stories та TikTok-відео. Ці формати дозволяють передавати складні, глибокі історії за допомогою мінімалістичних візуальних рішень, зберігаючи при цьому емоційний вплив і привертаючи увагу аудиторії в умовах інформаційного перевантаження.

Варто також відзначити роль мобільної журналістики у висвітленні війни. Сьогодні значна частина фото- та відеоматеріалів створюється не професійними операторами з дорогим обладнанням, а репортерами на смартфонах. Завдяки мобільним пристроям журналісти можуть оперативно передавати новини безпосередньо з місця подій, що робить репортажі більш динамічними та достовірними.

Окремої уваги заслуговує і важливість верифікації візуального контенту в умовах війни. Фотографії та відео можуть бути сфабриковані або маніпулятивно використані, що створює загрозу поширення фейків. Відповідно, журналісти мають опанувати інструменти цифрової перевірки фактів, щоб гарантувати достовірність своїх матеріалів і протидіяти інформаційним атакам.

Протягом війни електронні медіа в Україні також зазнали значних втрат і випробувань. Журналісти стикалися з ризиками для життя та здоров'я, втратами близьких, руйнуванням редакцій і техніки. Незважаючи на це, вони продовжували виконувати свою місію та забезпечувати суспільство достовірною інформацією.

Ураховуючи важливий вплив візуального контенту у сучасному інформаційному просторі, можна констатувати, що саме фотографія виступає в ролі визначального джерела фактів для отримувачів, особливо в умовах кризових ситуацій. Основна мета воєнної фотографії – це передача інформації. Кожен кадр приховує у собі унікальну історію, яка здатна викликати співпереживання, незважаючи на просторові та часові віддаленості. Вчена Сюзан Зонтаг стверджує, що в сучасному розумінні жорстокості важливо мати фотографічне підтвердження. Інакше кажучи, якщо момент жорстокості не зафіксовано фотокамерою, це, мовляв, не стає злочином. Цю точку зору підтримує і Джудіт Батлер, яка зауважує, що «фотографія є вбудованою в процедуру істини» [4]. Це означає, що без візуального підтвердження жорстокої реальності правдивість не може існувати. Фотографія, як документ, сьогодні формує усвідомлення факту злочину та відповідальності за нього, актуалізує образи жертви і злочинця. Знімки створюють хронологію воєнних злочинів, яка систематизує доказову базу для міжнародних розслідувань і судових процесів.

Отже, можна підсумувати, що українські медіа відіграли ключову роль у висвітленні подій, формуванні суспільної думки та протидії російській агресії. Незважаючи на виклики та загрози, українські журналісти продемонстрували високий професіоналізм, відданість своїй справі та здатність адаптуватися до нових реалій. Їхня робота стала важливим чинником інформаційної стійкості України та збереження правди про війну для майбутніх поколінь. Фото- та відеоконтент у висвітленні новин сьогодні не лише інформує, але й формує нові практики журналістської роботи, етичні стандарти та стратегії взаємодії з аудиторією в епоху цифрової трансформації медіа.

Проаналізовані приклади демонструють, що фотографія і відео сьогодні виконують функцію не лише інформування, а й емоційної активації суспільства, міжнародної адвокації, збереження історичної правди. Вони перетворюються на універсальні «докази часу», які формують наративи боротьби за свободу та правду. Успішні кейси висвітлення подій доводять, що ефективна візуалізація може стати ключовим чинником формування суспільної стійкості, зміцнення національної ідентичності та міжнародної солідарності з Україною. Водночас сучасним журналістам слід враховувати етичні аспекти використання зображень насильства й страждання, адже від цього залежить рівень довіри аудиторії і гуманістична місія медіа. Збереження балансу між емоційною силою зображення і відповідальністю перед суспільством залишається ключовим викликом візуальної журналістики сьогодення.

References

1. Voiennyi rik: shliakh nezlamnosti u foto Ukrinformu. Ukrinform. Retrieved from: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3674228-voennij-rik-slah-nezlamnosti-u-foto-ukrinformu.html>
2. Piv roku viiny v Ukraini: shcho pyshe svitova presa pro rosiiske vtorhnennia v nashu krainu. 2022. 20minut.ua Retrieved from: <https://te.20minut.ua/Podii/pivroku-viyni-v-ukrayini-scho-pishe-svitova-presa-pro-rosiyske-vtorgne-11648791.html>
3. U Berdiansku cholovik z tsiharkoiu v zubakh holymy rukamy perenis minu. Retrieved from: <https://www.facebook.com/watch/?v=1023275048269011>
4. Vaishenberh Z. Novynna zhurnalistyka: navchalnyi posibnyk / za zahal. red. V. F. Ivanova. – K.: Akademiia Ukrainskoi presy, 2011. – 262 s.
5. «Prahennia idealnoi kartynky, de nemaie viiny»: chomu Facebook ta Instagram masovo blokuut dopysy pro zlochyny rosiiskyykh viiskovykh Ukrainiske Radio Retrieved from: https://ukr.radio/news.html?newsID=99701&utm_source=chatgpt.com

DOI 10.34132/mspc2025.01.04.21

Nikol Chupryna
Anna Soloviova

THE USE OF PHOTOS AND VIDEOS IN NEWS COVERAGE: SUCCESSFUL CASES

The theses analyze successful cases of photo and video content usage in news coverage, demonstrating the effectiveness of visual tools in modern journalism. The paper examines examples from both Ukrainian and international media, where images and videos helped to reveal the essence of events more deeply, evoke emotional responses from viewers, and enhance trust in the information presented. Particular attention is given to the role of visual support in the rapid dissemination of news via social media, increased audience engagement, and the formation of public resonance. The importance of adhering to ethical principles in the creation and publication of visual content is also emphasized. These theses may be useful for journalists, editors, media managers, and others working to improve the quality and impact of news materials.

Keywords: visual content, journalism, photo, video, news, media, social media, emotional impact, ethics, news coverage.

Відомості про автора / Information about the author

Чуприна Ніколь, студентка 4 курсу спеціальності «Журналістика», факультету політичних наук, Чорноморського національного університету імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна. E-mail: nicol06072004@gmail.com

Nikol Chupryna, 4th-year student of the Journalism program, Faculty of Political Science, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, Ukraine. E-mail: nicol06072004@gmail.com

Соловійова Анна, к. політ. наук, доцент кафедри журналістики факультету політичних наук Чорноморського національного університету імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна. E-mail: soloan2003@gmail.com, orcid: <https://orcid.org/0000-0003-0524-287X>

Anna Soloviova, PhD in Political Science, Associate Professor of the Department of Journalism, Faculty of Political Science, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, Ukraine. E-mail: soloan2003@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0524-287X>

© Н. Чупріна, А. Соловійова
19.05.2025.

Стаття отримана редакцією

